

דור ללא מלבושים ויללא ספרים

אחד שהחריבו האויבים את ביתי לקחתי את בתי הקמה על זרועותי וברחתי פשה לעירי על חמול ובלמנסה רצתי פנוסות אימים ובהלה לילתי ויום עד שהנחתי שקע קודם חשיבה של ערב יום הכפורים לחצר בית הכנסת הגדול... פניתי ללבו מכל מה שעמד בו ואויבים הרהרתי במעשה יום הכפורים שממשש וכו' שהוא יום טוב קודם שכלו אברה ויהיה ורחמים ותפילה בעור שאני צומד ומספר גבורתי ש איתות ישיבה רוח בעזרה ונפצה בבר הנשמה שהיה זולק שם ומה הגר ממני הרוח ונפנע בבתי. אחת היא ש בכנתה שעליה קרעתי את כנתה ממני הדליקה שאחזתי בכנתה ויש שילוחה הילדה פרומה, שכלכ שלמלחה הממודת שזויה לה אל נשמירה לה אלא כנתו שעליה שם נזמת בהלה לטב מגוסת חרב ולא לקח על עמני כלום ועקשו שפלעה אש בכנתה לא היה בידה כסות לבמות את בתי, פניתי אלך ואיך וביקשתי ובר שנתכסה בתי בין יבקשתי אל מצאתי. כל מקום שנחתי עיני בו ריק היה. אמרתי לו אלך אל פנת הגליוה מקום שגנווים הם ספרים קרועים... לא מצאתי שם כלום לכסות בו את ילדתי הקטנה. ואל תמה שלא מצאתי כלום. בזמן שהיו ספרים נקראים היו ספרים וקרעם עים ועקשו שאין ספרים קרועים אלא ספרים קרועים... ישבו גמלחתי בב גיה שהיו גנווים הם קרעי ספרים... הגבהתי את קולי וצעקתי, אש יצאה ושרפה את כנתה בתי והיא קודמת ובה רחמי מחמת צנתי... החתיה בתי ובה אמרה, גרתי מכאן. אמרתי לה מה דברים את מדברת, אי את ריאה שכבר קודם היום... ואם לכוותי, הליכן גרתי אל מקום שסותרו בנז אף מקום ש גתה שמו ביתו בנז אויבים מכסים את הדברים. ואם נעשה לנו נז ומלטי בני כלום על נסים ונסמין... עם כנסתי ה' הספור הקצר והנפלא... עם כנסתי ה' יום מברח לתוך המציאות הטרישה של אבדן והתמוטטות, לתוך המציאות הלאקלאסית של פולם וזוונו ומקרי, יסודות של מציאות מתנוקת, אהויה, ובאהת של הפולם הטוב ביותר בין העולמות האפשריים. המציאות התיצורנית המקריה מסכנת את יסוד קיומיה של המספר. האיביבית, החרובי את בית, את שורש הקיום. מציאות זו באנוז ואין מפלט. עד הנה הענוו, המפוזר ובמנוסה מנוסת אימים ובו

הלה ברוח האני לתוך שירי פולם העבר, כמו באורה נטה ללון שעת השהיה הגבוהה המבולחלת. שעה מצו ינת האז: פרב יום הכפורים, אם שיבה תשובה באפריה בכלל, אין היא באה אלא בשעה קודשה זו. מטרה אחת וי תורה לבריחה. לשיבה זו להבן ה' תועה עם בתי: פולם האבות, פולם של אתמול, הפולם האלהי: עד שהנחתי לחצר בית הכנסת הגדולה. רק שבנצר משרדי הפולם המתוקן לכסות על מץ רומי ההנה הנורא. מאחר שלא רק מבחון, מהאויבים התיצוניים, השוארים להשמיר, אוחנו השמה מנייה, מאימת הסכנה, ההרס הוא גם הרס פנימי. ה' אש שאחזה בכנתה של הילדה הק' טה, בית של המספר, נתקחה בתוך כתלי בית הכנסת הגדול, הגר נישמה בעזרה ונפצה בבר הנשמה הנו שנטה מפני הרוח, מפנ בכו. הנה, שהה וזכר למה שהיה, ודאק אלו גורם לך ריפה. ערומה שנתירה הילדה, בת ה' ריפה, החודש, בת המציאות האכזרית ללא אלו. רק הוא המספר לבדו, בן הדור ה' יש, ושאר בתי, מלבוש' עם כל הפיקוס הפנימי, עם כל מיוסי הגלגלות שבדרך הבריחה ההמונה מביא אל בית מדרוה אל דירה והוא יודע היטב: כל גבול ויש קץ לגבוי. גות המיואשים החורגים למעין רי גונסטרובקיה של מה שהיה, ויש שאולה ידם של 'הספרים', ויש הגוילים, לשואו תהיה גם הפניה אל הגויה, מקום שהיה שם ספרים, הפולם צומד במפורומי, אימה היא ה' אש, את הכל אכלה, אותה אש שאככה את ערפי העבר בעולם כורו ובמיתו בעולמנו: לא מצאתי שם כלום לכ סות את ילדתי הקטנה. יש ואנו מש לים את עצמנו בחקוהו, שכוננו, חש שהוא בר בכד אקס, נגיחה, הוא חויכול לרסא את השבה. אבל האש ה' שה את הכל. לדור הצעיר לא שאשרנו באומה. עלי שוב להכיל שכתבי עמר מלמלה. ברלכם הם את הבעיה הגר כותי של שירי ביאליק. האש ש' שרפה את הכל, אש החורבן, ידועה היא טב מ'מגלת האש'. שויפת בית המקי כ זהה אל ביאליק עם שריפת בית מדרש. עם התמוטטות פולם המסורת, עם אבדן המציאות הקלאסית של פולם אלויה מתוקן. כל שירי בית מדרש, שירי תוכחה, אבל בייחוד שירי המסר סונאלים ביותר של ביאליק, כמו 'הסר' ו'אש ומה אני', ענצ לו זולו', 'הפיץ' ו'פתי'. הם עזות חוקה ביותר להטי' שה עמקה ש' איומי הפולם המידרני שאני מבני מקום לפתרון, ריעיון לה' ניס שבכתיבי ביאליק, הוא מעץ נסיון אחתן להציל מהשריפה הסיטאליה מה שאשר נודעו. למוטבי הספרים כסרי סורי ענינו חצו אותה התמקיד, מוטיב זה מקשר את ספורי השונים של עץ

נון. אלא שגם הוא מקבל משמעות כפולה, במידה שהוא משקף שתי מציאות שונות חלוטין. המשקף וה' שהי עולם ובוקעים מתוך מציאות' ההנה ומשיגים את פני הספרים כמו את פני הבתים. לכאורה נראה כאילו אפשר למצוא את הישע אצל הספרים. האב נוסה להביש את בתו ופונה אל פינת הגני זה, מקום שגנווים הם ספרים. אך התיאור מוכיחה כשקוין: לא מצאתי שם כלום לכסות בו... הספרים הם מקור הישע והם בד בבד כסרי ישע. אמנם הוא המספר המתחזה ברוח את הספרים, בזכותם אף, וזכה לבית בארץ-ישראל. בלי ספרים אין בתים. אבל בשביל הדור החדיש, המציאות היא שונה. ספרים חשיבות מסרעת רק בטולם המציאות הקלאסית. ההנה המסורף משתמש ב' ספרים אף כבאוביקט של משא ומתן גרוטסקי ושדי, שהוא מתורא במר ארבעה עשר בספור. עד הנה' (157-150). ויש הספרים והסכול עולמם מ' יותר, בדיוק כמו כחבי י ספוחביים כל ש' אינה ולבין המציאות החדישה יתה איהו מפנ אמיתי: ...כנון בדיקת כחבי, ואת שראוי לקיים אקיים ואת שראוי לבטל אבטל, שכל דבר מיותר מיותר, וכל הראי שאכלו ואין באבדון אותו, סופו שמאבד את עושהו' (125). אבל מלים אלו יפות לבני כל אלה הבעיה, שנישא הספרים מרמו עליה. מה ראוי לקיים ומה ראוי לבליו וזהו השאלה הגורלית, שלפניה צומד כל מי ששרגיש באחריות הגורלית אשר ב' פעולת הכינוס והגיונה היא שהשכר תה את מנוחתו של ביאליק במאמרו העיוניים אל סחות מאשר בשיריה, היא ה' הבעיה בחלק ניכר של סיפורי יר. ענינו, אבל בעיה זו מתעוררת ב' יתו עום עם התנגשות שתי מציאויה, שכלכ אחת תהן גישה שונה לאותו נושא. במקרה דהן: שיה הבית ותמקיד הספרים. בין עבר לבית עומדים בתיים, 'ספרים', ארון הספרים, גויליים' (ביאליק), ומשקלם ומשמעו' תם משתנים והולכים. ענינו נוגע כאן כמו במקומות אחר' גיחה בעציה מודרנית המעסיקה גם את גיחה ב'פאוסט'.

נון. אלא שגם הוא מקבל משמעות כפולה, במידה שהוא משקף שתי מציאות שונות חלוטין. המשקף וה' שהי עולם ובוקעים מתוך מציאות' ההנה ומשיגים את פני הספרים כמו את פני הבתים. לכאורה נראה כאילו אפשר למצוא את הישע אצל הספרים. האב נוסה להביש את בתו ופונה אל פינת הגני זה, מקום שגנווים הם ספרים. אך התיאור מוכיחה כשקוין: לא מצאתי שם כלום לכסות בו... הספרים הם מקור הישע והם בד בבד כסרי ישע. אמנם הוא המספר המתחזה ברוח את הספרים, בזכותם אף, וזכה לבית בארץ-ישראל. בלי ספרים אין בתים. אבל בשביל הדור החדיש, המציאות היא שונה. ספרים חשיבות מסרעת רק בטולם המציאות הקלאסית. ההנה המסורף משתמש ב' ספרים אף כבאוביקט של משא ומתן גרוטסקי ושדי, שהוא מתורא במר ארבעה עשר בספור. עד הנה' (157-150). ויש הספרים והסכול עולמם מ' יותר, בדיוק כמו כחבי י ספוחביים כל ש' אינה ולבין המציאות החדישה יתה איהו מפנ אמיתי: ...כנון בדיקת כחבי, ואת שראוי לקיים אקיים ואת שראוי לבטל אבטל, שכל דבר מיותר מיותר, וכל הראי שאכלו ואין באבדון אותו, סופו שמאבד את עושהו' (125). אבל מלים אלו יפות לבני כל אלה הבעיה, שנישא הספרים מרמו עליה. מה ראוי לקיים ומה ראוי לבליו וזהו השאלה הגורלית, שלפניה צומד כל מי ששרגיש באחריות הגורלית אשר ב' פעולת הכינוס והגיונה היא שהשכר תה את מנוחתו של ביאליק במאמרו העיוניים אל סחות מאשר בשיריה, היא ה' הבעיה בחלק ניכר של סיפורי יר. ענינו, אבל בעיה זו מתעוררת ב' יתו עום עם התנגשות שתי מציאויה, שכלכ אחת תהן גישה שונה לאותו נושא. במקרה דהן: שיה הבית ותמקיד הספרים. בין עבר לבית עומדים בתיים, 'ספרים', ארון הספרים, גויליים' (ביאליק), ומשקלם ומשמעו' תם משתנים והולכים. ענינו נוגע כאן כמו במקומות אחר' גיחה בעציה מודרנית המעסיקה גם את גיחה ב'פאוסט'.

לסבול וצנעה את חסדך עד לזמק
נשמתו, כך מלחמת העולם הראשונה
היא התעמולה בספק ביתו צו את
המחשבת העולם הקלאסית אצל עגנון,
ומה תהומי הוא משפט אחד שבסיפור
עד הנה, החיפוש לעיני כל את האב
סורדי של המסכה יהודית מצומצמת
ההתארגנות של העולם וההיסטר
ריה הרוקסטר מיטל מזכיר באמצע
הקלחת הסניטת של מלחמת העולם ה'
ראשונה מתנגש על רבי ברוך ממעזיבוש.
מפיק גדול היה רבי ברוך ממעזיבוש
שאר, גלה ועשים מתחמתו, כדי ש'
עשו מרשיני וישירו אותם על שוחתי
בשקודה השלישית... (18). אבל משפט
זה של הרבי ממעזיבוש לאחר הזוועות
של שתי המלחמות עולם נשמע
כפי הדוקטור מילך בקבורת הארטיסטית
מיואשת ביותר שאפשר בכלל להעלות
על נסיון "יודוצנר" ההסבר את
ההתארגנות של הקוב ביותר כל
העולמות האשכנזיים. האסטרוד והגיא
שבפגנת הרבי, אינו משתקף בהגיו
ההיאבשו והקרנתו כיכוד לגבי התנו
המיתית הרבובת, כדי שהסידור הרבי
ישירו את המרשיני העליונים שפגנתו
הם בשורת צוה לעושים מלחמות. ה'
מתנג האוניברסיטת, המגלה יודיע עמו,
קה על דרך התנזן של עולם מקור
אלוהי, שוכח ומשכיח ונפר קטן
האסטרודית, האהאנושית, ובר קטן
אחד: שלמחמתו הוא שמתלית העול
את הם המרשיני המים שבבילי מסר
בית החסידיים היהודים, הן העולות
לסיים כמעט את קיומם של היהודים
בקרב הגויים המוסיב של "קודם ליקות
המלחמה מגלה אמת המוכח מן המסר
נה מתנג הרבי הוד על כל מאורעות
העולם מתוך האסטרקטיה רחבת האופק
של עולם מתוקן, אלוהי, שגולת הכ
תרת שלו היא הסעודה השלישית של
הרבי וחסידיו, ומבין משפטם זה הוא
הקריאקטורו הארטיסטית ביותר של כל
הנסיגות לתרץ את מציאות הרב ש'
עולם בעולות איוו התיאודיקאה כוללת
אין מיוחדת.

לחסי, המשביל וההומאניטסאן
גדול, פונה בחימה שפוכה לכל נסיון,
ואמיליו הכריזני והמקום ביותר, כמו
לנסיון של לביניץ, המשתולל הגם ש'
תוך אופטימיזם מסוים, להוכיח בדרך
התיאודיקאה שעולמנו הוא הטוב וה'
מושלים ביותר בין העולות האשכ
ריים. כל סיפורו של עגנון, במידה ש'
הוא נתקל לשפרם של המציאות הר'
צנוית - בניגוד לשידור המציאות ה'
שמית שהיא הד עולם האבות - שפעה
את הביעה הדתית הקרקולית, המתוך
ררת עם הסרכת התיאודיקאה, אותה
מקורות עתרת שחולטו לא יראה ש'
תארה בעקודת, היא התונגת את צ'
הינוחיה והיא המעניקה לאחד הנושאים
העיקריים של הסיפור, לנושא "הבל
הבלים", את עסקו המיאש.

ומאף מאד הוא להשכיל ודעת ש'
ולא עונן ההצעה המוסקפת שבס'
תור, הספרים, הם המדגימים את
נושא "הבל הבלים" בכל הקוסם אבל
נבחר לו שבמקום ספרים וכל לומר

גם בית מדרש, מסורת יהודית וערכי
רוח בכלל, וזקא אותם יודות, העלר
ליים יהתק לאוביקטיים של הכינים,
הם נושא "הבל הבלים". ברם, שעה
בה נבחרו שהם מפגינים את האמת
של "הבל הבלים", משתנה ההוקר
אופיים. במקום להיות אוביקט
נוס, הם אוביקט לנניו שוב
הסיטואציה שבספר של עגנון היא
זהה עם זו שמצינו בחלק ניכר של
שידור ביאליק, וזו להוכיח את "לפי
אורן הספרים", ואת "מגלת האש".

הדוקטור מיטל שומע על כחנתו של
המספר לספר שבספריו של הדוקטור לוי
המנוח. מיטל פותח בסון מיואש כנוש
הראשי: "שב יקירי שוב, ודאי כבר
בלסת את כל בתו מסתר הספרים שב'
ליפסאק ולא הנתח לעכברים מה יאכ
לו" (18). הוא מקשר את מוסר ב'
דספרים במוסר ב' הפכ'
ב'ים. אבל קטן זה הוא
המסכות את מנוחת המ'
ספר ואת מנוחתו ב'
ש' הספר כולו. וזקא
אנשים שכל תהיה היו קודש לספרים,
לרוב, הם העובדים חסרי אונים מיל
הכרה שכל עולם בסופו של דבר
גורא הוא מפאל עכברים. המלחמה ה'
בניאה היא מגלה את פניהם האמיתיים
של הספרים. הדוקטור מיטל מהרהר על
תוצות המלחמה ועל הדודול הבא ב'
עקבותיה: "ולא ושמתי דבר מכל
ספרי החכמה וספרי השירה שלהם ולא
כלום שהיו עושים בהם אש כדי לבש'
את בעלמם ולקרות את תתם" (24).
מיטל מבין היטב שלמחמה זו היא
רק מתיחה למסע ההשמדה על הרוח,
הוא עומד על המשמעות המסלית של
מרת-דרכים זו בתולדות האנושות ר'
תרבותה. שמא אין במלחמה אחת כדי
להחריב מדינה, הרי מלחמה
גוררת מלחמה. אזורים ועושים
מלחמה שניה לעושים
עושים שנים ונלוים
אוינים קמים" (24). הרי האשכנזים
ברוב, והדברים לא נאמרו לפני גרם'
ניה בלבד, ואינם קמים. הבל הבלים,
מה היו עושים של כל הספרים, ואל
אנו לנו. שכוח שהדברים נאמרו ב'
ליפסאק, שהיה המרכז להוצאות, ל'
מוליות. והמספר ספרים בגרמניה כולה
הדורו היה דור חדש הוא אשכנזי.
שחמש בספרים, וחסר את היותם ה'
פנימי לספרים הספרים יהיו אוביקט,
אכפיעו לעשות קאריירה, ותו לא התח'
ותי יהודי, מקוון על לוי שמת זמ'
אחת שהיא שונה כמחה. הוא זמ'
שיך: "אמת שחנה לה הדוקטור לוי
שני חזרים מלאים ספרים, אלא שבני
תיים אי כלום העכברים.
לוי לא יאכלו אותם העכברים וישתירו
הספרים כמות שהם. הרי כ'
מת כל הדור שהיה צריך
לאותם הספרים" (29). "שוב הרב'
לספרים, הבל הבלים" והקשר בין ה'
נושאים ובין העכברים. "ואלמנתי יו'
רשת ספדיו אור דעתה שפויה עליה,
אין מי שילמד באתם ה'
הספרים ובאים עכברים ה'
ופסקים בהם" (31). התנזני מס'

שיך: "עכשיו עכברים אכולים את ה'
ספרים ולא יהיו ימים מרובים עד שלא
יאכר מהם כלום. ניכר היה שבמשל
העכברים והספרים יפה היה בעיני ל'
סיכך חזר עליו" (32).

אכן, כאן מגלה עגנון סתם מתוך
דברי התנזני מדבר עגנון. זהו הנושא
המסרי, הראשי. הספרים, החרה, הם
סורת, המרכז ונקודת הכובד עקום
האלוהי, המתוקן, הם ששינו את פניהם
והתפכו לאוביקט, המפאת את השויות
והמקורות של העולם. הארטיסטית מני
ינת של מוסיב זה הכיפה את הספרים
והקא הכוחה למציאות עולם לא אור'
הי ומקרי, הוא הסיפור על התנזני,
השומר על קונטרס בלשון עברי, אף
על מי שאינו יודע לקרות בה, מקום
שהוא מלרני ישראל, ככל דבר קדוש
משום שנסמס באותיות של הסודות.
המספר רואה, שאותו קונטרס של ס'
סיתים יהיה, זהו עולם ההיות: אי צריך
במקום ערך, השקר היא האמת ושוב
מהרהר המספר: "מה היא עליהם על
ספדיו כלום הכרה הוא שילוו בידים
שאין התונגות או שאכלום עכ'
ברים" (57).

בשביל המחבר, שהוא עצמו, עושה
ספרים, אין כמו מוסיב הספרים המב'
לוי את האופי הרב-הבלני של העולם
כולו. במוסיב הספרים קשור הסיפור
על הנה "סיפור" עידו ועינים, שאת
אופיו הפסימטיסטי הוכחתי לפי העלאת
המוסיב החוזר מתוך ספר "קולת".
מכל בעולות הספרותית של הדוקטור
גינת לא נשאר שום דבר. חוץ מכתי
שתמשו ושני חמים מלאים אפר של
יחיות שרומם. קרוב הדבר שאמר ש'
של כתביו היה (394). אין בכוחו של
אדם למצוא יודי ורגי: בתורתו ובהוה
של העולם והחיים. אין ביכלתו למצוא
מסרה. איהאמה מוחלטת קיימת בין
דרכיו ובין עקושים של איהו כוח עליון
המשפה בננו. תשובות אלה אינן מספקות
את העתה: "אומר היה ר' נתןמן מברס'
לב, היה יתברך מנהו עולמו בתוסד כל
יום וספ יוחר. לגבי אני אין הדבר
כל. כל יום שהקודש ברוך הוא נתן
לי, קשה הוא יותר" (76). ובלל זאת
אוחו לא נשאר מציאותי בכל כתבי
עגנון. הוא מעורר במספר מוסר כיוות
למספר גרמים על הדברים המקריים. כ'
אילו באו "בהימת הדעת", אמנם יתכן
שבכל זאת משפעות למה, ברם לנו לא
ינת להבינה: "מלוח אתם, הא הדברים
שנאים בהיסח הדעת. עושאם בלבד
לא יודע לשם מה הם באים" (88).
סטה להתייש את וזה אמנה לא יאוש'
במו כן קשה לומר אם הכניעה של א'
מינה כאן, או אירונה שדית במשפט
ליקלוק. "והאל הטוב אורח את כולנו,
עכשיו כביכול כוסע עינינו יביותר כו'
עם ועל עיני, כל משתחית את ארצו
הגינית בצרה גדולה" (90).

רק במקצת מורה היא אהבתו של
האל הטוב, הגם שכספו משכנע עדי
שריד האמונה מעוררים פחד, ידאת
הפא. הנב התועה יודע שמתמת עזרה
חיו הוא עזר, מביא אל בית, מדירה,
אל יורה. אפסותו היא שנמה ל' להת'
ידדות משוכנת מדי עם עולם לאא בר

דום וללא ספרים: "אומר הוא ל'
יחר מדי אתה מחליף את יודותיך...
היה שיכול הייתי לומר לו יודותיך...
אתה מחליף את נשותיך" (95). אבל גם
אוציאציה זה, או אינה מקרית עגנון ה'
אירוס קשור בנושא הבית וכחבי נושא ה'
יכוחו: "מלוח: "פת שמה" "ידידות",
אם גם "עידו ועינים", "סיפור משוט",
אורח נסה ללון", "וזהו העקוב ל'
"מיסור".

הבל הבלים, הכל הכי. הספרים הם
שלל העכברים. מה מנוחמים הם החכ'
מיל שבספרות אורנו מלומד גדלשכר,
ביע המבצעת האדירה רחבת השוליים,
שימעהו נוסע המספר במרניו לייס'
ציג. הדוקטור מיטל לפחות יודע ש'
אינו יודעים ולא כרום. ולשליכר
המיומד הגדול כביכול ש"כרוב המלר'
מיום הנוצריים קרא... בקושי סטוק
עברו ואין צורך לומר תיבה שאנה
מנוקדת", הוא מלומד גדול בעיניו הוא,
המחכים הם הממים בעיניהם בלבד. כל
פעילות הרוחית לאור השויות והתוה
יבחה של העולם, נראית הנוספת
מאד. עם התמוסלות עיני האבות עולם
האתמוס, כאילו נעלמו החסיים האמי'
תיים מן העולם. גם כאן הכל הוא
החליף בלבד. מרשת נעלשכר מזכירה
את הקטעים הנפלאים שבסרקי שר'
רתי". במיוחד נזכרים אנו במקורות
המדעית העמפה של המרופיסטורולוסי'
סרמדי, ששמו כבר מעיד על חסד
הור הארטיסטי בעולות העולם האמי'
תוה, וגם המרופיסטור בכלם, שעינו
צרה בחידושי אחרים ורגיל הוא למצוא
בכל חידוש שחידש אחר, מסוכן למת'
שכתב הוא או שביקש לכתבו, ואילו
במקצות שאינו מבין מלוח המלות,
הבלים של עולם המתמר להיות עולם
החכמה. בעוד שהוא עוקט בתחנות
במקום בעצם החיים. כל הקרנות של
בחי האוניברסיטה, על כל האוירה של
כריות, קטנותיה, צרות האופק יהיה
רוח נוכנית - כל זה והעלה לתמוה
מקפה של השתלמות החתלף על ה'
ממש פרס נתמד המסלית את התמונה
הוא תארר בעלי הובל המהוניברסיטה
שמקרב אחד לחמישים ששים
שנה, הולך הוא מסרופיסטור למרופיסטור
ימתיק עמו מה יעשה ויפריח עצמו
בן המוכבי עושים לו על כרחו שלא
לרצונו..."

סיפורי עגנון האחרונים לא ירכשו
למחר יודיע בין בעלי השגרה, הם
צפים למרופיסטור הארמוניסטי של מצד
אותם הם. הקורא העממיק יהיה אסיר
תודה למתבר על הנותן שבספרותו,
במידה שהם משקפים את מציאותו,
כמו כן יש לראות בסיפורים אלה
תורמה חשובה ברוך החיפוש אחת כי
זיו אמנותי חדש, החולם את מצבנו
"עד מה" הגענו עם עגנון הגיסנה
עולם האתמוס תסומה בדרך הגיונית.
הדרך הפאראאוכאבאית ודרך בעליה
תיטיבה מתחנות לרוחה.

(*) ש"י עגנון "שירה", "לוח הארץ"
תשי"ג